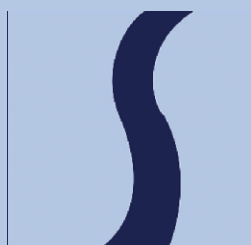

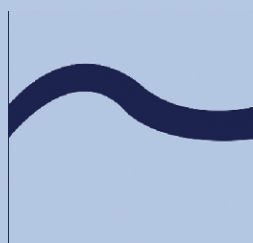
خبرنامه داخلی گروه آسمان، شماره یک، شهریور ۱۳۸۷
محور این شماره: آموزش تفکر سیستمی

خبرنامه داخلی

گروه آسمان

"دست به دست هم داده‌ایم تا دانایی و توانایی را در قالبی از شادی و شور هدیه کنیم."

خبرنامه داخلی گروه آسمان، شماره یک، شهریور ۱۳۸۷

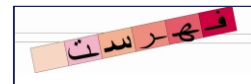
محور این شماره: آموزش تفکر سیستمی

مصاحبه ۸
آقای فروغی

مقاله ۳
معرفی تفکر سیستمی

اخبار ۱۰
گروه‌ها

مصاحبه ۴
آقای دکتر مشایخی

معرفی ۱۲
کتاب، بازی، سایت، ..

مقاله (بخش دوم) ۶
پیاژه و رشد انسان

سرمقاله ۲
نگاه منفعل به زندگی

شورای سردبیری:

ناصر براتی، بابک شاه‌منصوری، مرجان طرفه‌نژاد

هیات تحریریه:

آذین آشفته، بهاره آقاشیری، علی بهرام، فاطمه توکلی، ستاره دهنوی، مهدی محمودی

ویراستار:

بهاره آقاشیری

گرافیک و عکس:

پگاه بهرام، حامد دهنوی

مسئولیت نوشته‌های خبرنامه بر عهده‌ی گروه آسمان است.

نشانی الکترونیکی: www.asman.khabar@gmail.com

نگاه منفعل به زندگی و روشی منفعل در آموزش زندگی!

بنا به تصمیم دوستان پرشور و سخت‌کوش خیرنامه قرار است محور اصلی این شماره از خبرنامه‌ی آسمان پروژه‌ی "آموزش تفکر سیستمی به کودکان به کمک بازی و داستان" باشد. شاید نخستین پرسش‌هایی که پس از شنیدن نام پروژه به ذهن هر مخاطب نکته‌سنجی برسد آن است که چرا تفکر سیستمی و چرا آموزش از طریق بازی و داستان.

چرا تفکر سیستمی؟

با کمی دقت مشاهده می‌کنیم که ریشه و علت بسیاری از تجربه‌های ناخوشایند اجتماعی‌مان، شیوه‌ی نگاه منفعل و پذیرای ماست. شاید اگر به جای آنکه ناخرسندی‌های زندگی‌مان را به هزاران عامل بیرونی و دور از دسترس نسبت دهیم، بیش‌تر و عمیق‌تر به نقش خود و سایر عوامل مسبب آن رخدادها می‌اندیشیدیم، در خصوص برخی از این تلخی‌ها حداقل راهکار و برنامه‌ای داشتیم. پذیرفتنی است که همه‌ی عوامل موثر بر مشکلات و مسایل در کنترل ما نیست ولی بدون آگاهی از اجزای مختلف ایجادکننده‌ی یک مشکل و تعامل و پیچیدگی این اجزا، بی‌شک آنجا نیز که اراده و توانمان حرفی برای گفتن دارد را پیدا نمی‌کنیم و آن اندازه تاثیر که می‌توانیم داشته باشیم هم محقق نخواهد شد.

هدف نهایی در آموزش تفکر سیستمی، فراهم کردن روشی اثربخش برای تفکر در مورد سیستم‌ها و پیچیدگی‌های آن‌ها است. سیستم‌هایی که به‌وجود آورنده‌ی تمامی رویدادهای خوش‌آیند و بدآیند پیرامون ماست.

در آموزش تفکر سیستمی، مخاطب یاد می‌گیرد که چگونه ریشه‌ی مشکلات را بیابد و چگونه با شناسایی قابل کنترل‌ترین اجزا و ساختارهای سیستم، راه‌حلی خلاقانه برای هدایت سیستم به سمت مطلوب خود پیدا کند.

چرا آموزش به کمک بازی و داستان؟

برای طراحی آموزش اثربخش یک مهارت عمل‌گرا، باید به این نکته توجه داشت که اگر قصد داریم به کسی کمک کنیم تا مهارتی را فراگیرد، تنها می‌توانیم برای او تجربه‌های مناسب فراهم کنیم تا انجام دهد، خطا کند، مشاهده کند و آرام آرام بیاموزد که چگونه عمل کند. با این نگاه، لازم است حرفه‌ی آموزش‌دهندگان از "ارایه‌کننده اطلاعات" تغییر یافته و آنان در کلاس به فراهم کردن محیط تعاملی و بستری برای مشاهده و تجربه بپردازند. در این شرایط دانش‌آموزان کلاس از گیرندگانی غیرفعال به یادگیرندگانی فعال تبدیل خواهند شد که خود در فرآیند آموزش خویش سهمی تعیین‌کننده خواهند داشت. از موثرترین و در عین حال جذاب‌ترین شیوه‌های ایجاد مشارکت در فرآیند آموزش، استفاده از بازی است. بازی‌های آموزشی و هدف‌مند بستری مناسب برای به‌کار بستن مهارت‌های مورد نظر طراح بازی و مشاهده کردن نتایج توسط آموزش‌گیرنده است.

حقیقت دیگر آن است که افراد آموخته‌های جدید را زمانی بهتر فرا می‌گیرند که آنها را با چیزهایی که با آن آشنا هستند، مرتبط می‌بینند. از این رو بهره‌گیری از داستان‌ها و مثال‌های عینی مرتبط در تقویت آموزش بسیار موثر است.

نکته‌ی دیگری که استفاده از آموزش تعاملی و مشارکتی برای تقویت مهارت تفکر سیستمی را توجیه می‌کند آن است که دیدگاه سیستمی بیشتر سخن از ارایه‌ی روشی برای حل مساله دارد نه تجویز راه‌حل‌های مشخص و معین. لذا در این رویکرد لازم نیست مجموعه‌ای از راه‌حل‌های پیشنهادی و مصداق‌های آن را صرفاً به‌خاطر بسپاریم بلکه باید فراگیریم چگونه الگوهای رفتاری مشابهی را در موقعیت‌های متفاوت به مدد خلاقیت فکر و ذهن خود به‌کارگیریم.

معرفی مختصر مفهوم تفکر سیستمی

بر اساس تقسیم‌بندی کی و دونی سه سطح تفکر داریم:

سطح رخدادها: که در این سطح به جای مشکل به نشانه‌های مشکل توجه می‌کنیم

سطح الگوها: الگوی زمانی رخداد را با توجه به گذشته مورد توجه قرار می‌دهیم. در این سطح به گذشته برمی‌گردیم به همین علت مشکل را بهتر می‌شناسیم

سطح سیستم‌ها: هرگاه پس از مشاهده الگوی رفتاری مشکل به "چرا مشکل ایجاد شده؟" بپردازیم در سطح تفکر سیستمی قرار داریم.

تفکر سیستمی دانش و ابزاری است که ۵۰ سال پیشینه دارد و روشی است که ما را به این چالش وامی‌دارد که آنچه را درک کرده و یا انجام می‌دهیم به صورت یک کل ببینیم و روابط آن را با سایر اجزا در نظر بگیریم.

با تفکر سیستمی، پیتربینگه، دانشی معرفی می‌کند که به ما کمک می‌کند رفتارهای اساسی را مشاهده و چگونگی تغییر آنها را بررسی کنیم. این ساختارها هستند که موانع تغییر هستند نه افراد یا رخدادها مشخص. او تفکر سیستمی را یکی از قوانین سازمان‌ها و جوامع یادگیرنده، برای "دیدن کل" معرفی می‌کند و آن را توانایی فهم روابط و تعاملات در سیستم‌های پیچیده و پویا معرفی می‌کند. سیستم‌هایی که ما را احاطه کرده‌اند و ما هم یکی از آنها هستیم. این شیوهی فکرکردن یک ساختار فکری برای درک چگونگی کارکرد پدیده‌هاست. دیدگاهی که می‌کوشد از بین رخدادها، الگوها را

یافته و در نهایت روابط سیستمی‌ای که ایجادکننده این الگوهای رفتاری و رخدادها شده‌اند را شناسایی کند.

تغییر نگرش افراد به رویدادها و مسایل زندگی از "رخداد محور" به "سیستم محور"، باعث بهبود عملکردشان به میزان زیاد خواهد شد، زیرا با درک سیستمی که به وجود آورنده‌ی مساله است تاثیرگذاری بر مشکل موثرتر و منطقی‌تر خواهد بود.

اسیمیز تفکر سیستمی را به صورت زیر تعریف کرده است:

ساختاری فکر کردن: نگاه به پدیده‌ها در قالب ساختارهایی که با یکدیگر رابطه دارند.

تفکر پویا: به این معنی که تنها به یک حالت سیستم استناد نکنیم و تحولات در طول زمان را مورد توجه قرار دهیم.

تفکر در چارچوب مدل: به این معنی که کسی که دارای تفکر سیستمی است به این مطلب آگاه است که همیشه با مدلی از موقعیت پیچیده مواجه است، مدلی که به میزان زیادی ساده‌شده‌تر از موقعیت واقعی است.

عمل سیستماتیک: به معنای تمایل و توان عملی برای هدایت سیستم با توجه به شناخت حاصل از آن است.

از مهم‌ترین منافع تفکر سیستمی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- بهبود تصمیم‌گیری در اثر درک دقیق‌تر از پدیده‌ها
- کسب نگاه موثر و عمل‌گرا به زندگی در مقابل داشتن نگاهی انفعالی و پذیرا

- فراهم آوردن یک چارچوب سازماندهی افکار و عملکردها
- البته از مضرات تفکر سیستمی نیز می‌توان مواردی را برشمرد:
- حل مسایل با نگرش سیستمی، زمان بیشتری از نگرش "آماده، هدف، آتش" می‌برد!
- مدل‌های ذهنی ما ممکن است بر درک ما از پدیده‌ها اثرگذار باشند.
- همه‌ی مسایل پیرامون ما، مسایل سیستمی نیستند.

پویایی‌های سیستم روشی برای به‌کارگیری تفکر سیستمی در عمل

دینامیک سیستم (System Dynamics) روشی برای درک رفتارهای یک سیستم پیچیده در طول زمان است. در این روش با تمرکز بر حلقه‌های پس‌خور (Feedback Loops) درون سیستم، تأثیرات غیرخطی و تاخیرهای زمانی در میان متغیرها و همچنین ماهیت انباشتی و یا جریانی متغیرها به بررسی رفتار یک سیستم می‌پردازند. روش دینامیک‌های سیستم در اواخر دهه‌ی پنجاه میلادی توسط جی فارستر در دانشگاه MIT بنیان نهاده شد. جی فارستر که همچنین به عنوان مخترع حافظه‌ی مغناطیسی نیز شهرت دارد بعد از جابه‌جایی به دانشکده‌ی مدیریت Sloan همین دانشگاه روش دینامیک سیستم را برای سیستم‌های مختلف از جمله سیستم‌های اقتصادی و اجتماعی به کار برد. اولین مقاله‌ی منتشر شده از جانب وی با این مضمون مربوط به مقاله‌ای است که در سال ۱۹۵۶ در مجله Harvard Business Review و با عنوان دینامیک‌های صنعتی منتشر شد

دکتر مشایخی
عضو هیات علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد
دانشگاه صنعتی شریف

آموزش تفکر سیستمی از کودکی، زمینه ساز یادگیری عمیق تر و بالارفتن مهارت درک پدیده های اجتماعی

آقای دکتر علی نقی مشایخی موسس و عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف و دانش آموخته دکترای مدیریت از دانشگاه MIT است. ایشان عضو انجمن بین المللی سیستم های دینامیکی و انجمن بین المللی سازمان های یادگیرنده و عضو انجمن علوم مدیریت ایران از بدو تاسیس آن می باشند.

داشته باشند و حمایت بیشتری بکنند. بنابراین برای شروع، این گروه سنی گروه خوبی است. البته به نظر من بعد از این که این تجربه با موفقیت انجام شد، می توانید سنین پایین تر را هم تحت آموزش قرار دهید.

شما فکر می کنید ما برای آموزش به این گروه سنی با چه چالش هایی در ارتباط با کودکان و اولیای آنها روبرو خواهیم بود؟ توصیه ای در این مورد دارید؟

به نظر من کار با این گروه سنی نیاز به حوصله و علاقه دارد. باید عشقی وجود داشته باشد که فرد به هدف بزرگش یعنی آموزش روش فکر کردن به کودکان بیندیشد و از این تجربه برای آموزش به همه ی کودکان ایران استفاده کند.

یکی از چالش ها، وجود این عشق و علاقه و حوصله در بین افرادیست که در این زمینه کار می کنند تا حرکت مداوم داشته باشد. این کار، کار بزرگیست و می تواند نتایج بزرگی در پی داشته باشد، اما نتیجه کار به سرعت دیده نمی شود. تا این جا و بر اساس نتایج به دست آمده از گروه، به نظر من این علاقه وجود دارد و گروه توانایی خوبی برای ادامه ی مسیر دارد.

از نظر شما ضرورت آموزش تفکر سیستمی به کودکان چیست؟ دلیل تمرکز بر این جامعه ی هدف چیست و چرا آموزش را در گروه دیگری متمرکز نمی کنیم؟

کودکان در سنین پایین شیوه های نگاه کردن به زندگی، فکر کردن و تفسیر کردن دنیای بیرون را می آموزند و در سنین بالاتر، وقتی این شیوه ها در ذهنشان جای گرفت ایجاد تغییر سخت تر است. بنابراین با توجه به این که دنیای ما متشکل از سیستم هاست و عوامل مختلف برای ایجاد پدیده های اطراف ما در ارتباطند، اگر آموزش تفکر سیستمی از کودکی آغاز شود و این مهارت در ذهن کودکان جای بگیرد، در بزرگسالی این مهارت را بیشتر به کار می گیرند و احتمالاً به دنبال یادگیری عمیق تر این نوع تفکر و استفاده گسترده تر از آن خواهند بود.

به نظر شما گروه سنی ۹ تا ۱۱ سال به عنوان نخستین گروه هدف مناسب است؟

این گروه سنی برای شروع خوب است. گرچه برخی معتقدند که بهتر است آموزش از کودکان شروع شود. اما به نظر من، با توجه به زمینه های اجتماعی و آموزشی موجود در کشور ما، سن ۹ تا ۱۱ سال مناسب تر است. ممکن است اولیا آموزشی و مربیان این گروه سنی، با موضوع جدی تر برخورد کنند و از نظر ذهنی آمادگی بیشتری برای پذیرش کاری که شما انجام می دهید

چالش دیگری که ممکن است وجود داشته باشد مربوط به روش آموزشی در کشور ماست. این که فضای آموزشی ایران، مشوق توسعه‌ی مهارت‌ها نیست و این به دلیل ساختار امتحانات و کنکور و شیوه‌های آموزش است. خصوصاً در سال‌های بالاتر تحصیلی، به جای آموزش عمیق‌تر شدن در پدیده‌های اطراف، به دانش‌آموز حفظ کردن و تست زدن آموزش داده می‌شود. قانع کردن اولیا و مربیان دانش‌آموز برای ایجاد تغییر در این روش ممکن است کمی مشکل ایجاد کند.

یکی از دغدغه‌های اعضای گروه تداوم این حرکت است. این که کسی که آموزش می‌بیند بعد چقدر از آن استفاده می‌کند و این مسیر را تا کجا ادامه خواهد داد. فکر می‌کنید در این زمینه کاری می‌توان انجام داد؟

من فکر می‌کنم برای استمرار این حرکت اگر شما گروه‌ها و جمعیت‌هایی از کودکان را انتخاب کنید که والدینشان تحصیلات بالاتر یا درک بیشتری دارند و اهمیت موضوع را برای آن‌ها تبیین کنید، همین والدین از این حرکت حمایت می‌کنند و این جریان وارد زندگی و خانواده‌ی کودکان می‌شود. برای تداوم حرکت باید عوامل موثر در ادامه آنرا بررسی کرد. اگر بخواهید به

همین مساله هم به صورت سیستمی فکر کنید، باید دید چه روشی استمرار حرکت را تقویت می‌کند. در ساختاری که کودکان، اولیا، مربیان و نظام آموزش و پرورش وجود دارند هر یک از این عوامل و اجزا چه ویژگی‌هایی ممکن است داشته باشند که حرکت را کند کنند یا سرعت بخشند.

برای تاثیرگذاری بیشتر باید محیط پیرامون کودکان مانند محیط خانه، مدرسه، دوستان و ... را با آموزش‌ها هم‌راستا کرد تا این نوع نگرش برای آن‌ها درونی شود. بدین منظور باید روش‌هایی را که باعث استمرار ساختار آموزشی می‌شوند شناسایی و

اگر بخواهید به همین مساله هم به صورت سیستمی فکر کنید، باید دید چه روشی استمرار این حرکت را تقویت می‌کند.

تقویت کرد.

اگر توصیه‌ای صرفاً در مقوله‌ی آموزش دارید، بفرمایید.

به منظور آموزش بهتر می‌توان از محیط خود کودکان ایده گرفت. به طور مثال می‌توان بر روی رابطه‌ی آن‌ها با دوستان، معلم‌ها، والدین و سایر درگیری‌های روزمره‌ی کودکان تمرکز بیشتری کرد و با

ایجاد بازی‌ها، مسابقات و یا داستان‌هایی که بتواند تاثیر نگرش سیستمی را بر این مسائل به آن‌ها نشان دهد، برای کودکان جذابیت بیشتری ایجاد نمود که این امر سبب افزایش کارایی آموزش خواهد شد.

به عنوان پرسش پایانی، چه فعالیتی در کنار آموزش تفکر سیستمی می‌تواند برای رسیدن به هدف اصلی، یعنی یاد دادن نگرش حل مساله، به عنوان مکمل عمل کند؟

برای پیاده‌سازی تفکر سیستمی در هر حوزه باید با نظریات و ادبیات آن حوزه نیز آشنا شد. با دانستن آن‌ها می‌توان با کمک تفکر سیستمی به تحلیل و بررسی و نهایت تکمیل آن‌ها پرداخت که این امر سبب پدید آمدن تصویر جامع‌تری از موضوع در ذهن می‌شود. بر همین اساس، برای آموزش تفکر سیستمی به کودکان می‌توان از نوشته‌ها و نظریات موجود در زمینه‌ی آموزش کودکان بهره جست و با دقت در موضوعاتی که به کودکان آموزش داده می‌شود و یا مطالبی که به آموزش کودکان می‌پردازد، در راه آموزش تفکر سیستمی به کودکان قدم‌های موثرتری برداشت.

از وقتی که در اختیار ما قرار دادید متشکرم.

من هم متشکرم.

(بخش دوم: مراحل رشد شناختی از نگاه
پیاژه)

ژان پیاژه (Jean Piaget)
(۱۸۹۶-۱۹۸۰)

کارهای این روان‌شناس سوئیسی تأثیر عمده‌ای بر روان‌شناسی، به ویژه درک ما از رشد فکری و ذهنی کودکان، داشته است. پژوهش‌های پیاژه به توسعه روان‌شناسی رشد، روان‌شناسی شناخت، معرفت‌شناسی ژنتیکی و اصلاح روش‌های آموزشی، کمک شایانی نموده است. آلبرت اینشتین درباره مشاهدات پیاژه در مورد رشد فکری و ذهنی کودکان و فرایند تفکر چنین گفته است: «این کشفی است که آنقدر ساده است که فقط به فکر یک نابغه می‌رسد.»

دوره‌ی اول: حسی حرکتی (Sensorimotor)

به لحاظ زمانی دو سال اول حیات کودک مربوط به این دوره است. در این دوره کودک سرگرم کشف ارتباط میان اعمال خود و پیامدهای آن است. برای مثال او کشف می‌کند برای دست زدن به یک شیء خاص تا چه میزان باید دست خود را دراز کند. در این دوره جهان اطراف برای کودک کاملاً نامنظم و آشفته به نظر می‌آید. کودک از وجود مستقل خویش غافل است و نمی‌تواند میان خود و جهان پیرامونش تمایز قائل شود.

همه چیز حول محور خود کودک تعریف می‌شود و به همین دلیل پیاژه از واژه «خود محوری» (egocentric) برای کودک استفاده می‌کند. تا پیش از یک سالگی جهان پیرامون کودک حالت ثبات و دایمی ندارد و غیاب هر شیئی مساوی با عدم آن خواهد بود. اما پس از مدتی نخستین، مهم‌ترین و اساسی‌ترین اکتشاف شناختی کودک یعنی پایداری شیء (object permanence) رخ می‌دهد. کودک به این نکته پی می‌برد که اگر حتی اشیای در معرض حواس او قرار نگیرند باز هم وجود خواهند داشت. به عبارت دیگر کودک در پایان این دوره به تفاوت میان احساس یک شیء و خود شیء پی می‌برد.

دوره‌ی دوم: پیش عملیاتی (preoperational)

این دوره سن دو تا هفت سالگی را شامل می‌شود. در این دوره کودک این توانایی را پیدا می‌کند که میان اشیاء و حواس خود تمایز قائل شود. چنین توانایی در جریان کارکردهای رمزی (semantic functions) برای کودک حاصل می‌شود.

جهان کودک صرفاً به زمان حال محدود نمی‌شود بلکه گذشته، حال و آینده را نیز در می‌یابد. ویژگی اصلی این دوره رشد کارکردهای نمادی در قلمرو زبان است. کودک با درونی کردن جهان خارج در ذهن خود، به خیال‌پردازی پرداخته و از علایم و نشانه‌ها استفاده می‌کند. مسلماً «زبان عالی‌ترین و پیچیده‌ترین روش نمادی است که کودک در این دوره فرا می‌گیرد».

با وجود این، کودک همچنان ناتوان از جداسازی واقعیت‌های خارجی از علایمی است که به کمک آن‌ها این واقعیت‌ها را توصیف می‌کند: در نتیجه «خود محوری» کودک همچنان پا برجاست. کودک چنین تصور می‌کند که نام هر شیئی بخشی از خود آن شیء است و یا این‌که رویاهای او اموری واقعی در جهان خارج هستند. مهم‌ترین مشکل کودک در این مرحله این است که هنوز به طور کامل و دقیق شناختی از دنیای درون و بیرون به دست نیاورده است. از نکات جالب توجه این است که کودک در این دوره اشیاء را صرفاً بر حسب یک ویژگی طبقه‌بندی می‌کند. برای مثال «همه‌ی قطعات چوبی قرمز را صرف نظر از شکل آن‌ها، یا تمام قطعات چوبی مربعی شکل را صرف نظر از رنگ آن‌ها در یک گروه قرار می‌دهد.»

دوره‌ی سوم: عملیات عینی (operations concrete)

در فاصله‌ی سنی هفت تا یازده سالگی کودک می‌تواند به مفهومی از زمان، مکان، عدد، اندیشه درستی و... برسد. در این دوره او به دستکاری نشانه‌ها می‌پردازد و قادر است درباره‌ی اشیاء و رویدادها به طور منطقی فکر کند. با وجود این فکر منطقی

نظریه‌ی مراحل رشد شناختی پیاژه، یکی از گرانبهاترین دستاوردهای این روان‌شناس سوئیسی در قلمرو رشد و تعلیم و تربیت محسوب می‌شود. در دیدگاه پیاژه همان‌گونه که رشد بدنی فرد توأم با یک سری دگرگونی‌های منظم و متوالی است، رشد روانی فرد نیز همان مراحل و دوره‌ها را طی می‌کند.

کودک محدود به مسائل و امور عینی است.

از سوی دیگر تفکر با موضوع تفکر همچنان در آمیخته است. یکی از یافته‌های پیاژه در این دوره مفهوم «چند سو نگری» است. منظور از چند سو نگری این است که کودک هر شیء و یا رویدادی را از جنبه‌ها و سطوح مختلف مورد بررسی و طبقه‌بندی قرار می‌دهد. در این دوره کودک کشف می‌کند دیگران نیز همچون او دارای اعتقادات و علایق مختلف هستند. کودک قادر است که خود را در موقعیت دیگران قرار دهد و آنها را درک کند. نکته جالب توجه این است در این دوره، کودک برخلاف بزرگسالان که تلاش می‌کنند واقعیت‌ها را معیار آزمون فرض‌های خود قرار دهند، بر این امر اصرار دارد که فرض‌های او صحیح بوده و تلاش می‌کند هر جا میان نظرات او و واقعیت‌ها تفاوت وجود دارد، تعبیر مناسب دیگری از آنها ارائه کند. چنین ناتوانایی‌ای در تفکیک فرضیه‌ها و واقعیت‌ها موجب روی آوردن به انواع تفکرات فلسفی اسرار آمیز می‌شود.

دوره‌ی چهارم: عملیات صوری (formal operations)

این دوره از دوازده سالگی تا سنین بزرگسالی را شامل می‌شود. در این دوره تفکر نوجوان از قلمرو واقعیات عینی و محسوس فاصله گرفته و به قلمرو انتزاعیات وارد می‌شود. فرد در این مقطع

قادر است نظریه‌ها و الگوهای مختلفی را در مورد جهان خارج و واقعیات مربوط به آن مطرح کند. او به این نکته پی می‌برد که نظریه‌ها و الگوها در باب واقعیت‌های جهان خارج در واقع بیانگر وضعیت مفروض است و نه وضعیت خود واقعیت‌ها. نوجوان برای آینده‌ی خود آرمان‌ها و هدف‌هایی را ترسیم می‌کند و در جهت تحقق آنها گام برمی‌دارد.

در آخرین دوره‌ی رشد شناختی هر چند نوجوان قادر به شناخت منطق واقعیت‌ها شده است لکن در این توانایی، شناختی، عمیق و لازم را کسب نکرده است. در نتیجه نوجوان در داشتن این توانایی، شناختی مبالغه کرده و به حالت جدیدی از خود محوری دچار می‌شود. ظهور این نوع از خود محوری در قالب «توانایی نامحدود فکر» نشان داده شده است.

مهم‌ترین ضعف این دوره آن است که فرد نمی‌تواند پی به این نکته برد که در تفکر همه چیز امکان تحقق دارد ولی چنین چیزی برای واقعیت صادق نیست. از نگاه پیاژه پس از دوره‌ی چهارم دیگر شاهد تغییر کیفی در ظرفیت‌های شناختی انسان نخواهیم بود و تنها محتوای فکری و نه ساخت‌های ذهنی فرد عمق و گسترش می‌یابد.

چند نکته درباره‌ی مراحل رشد شناختی:

۱- مراحل مختلف رشد شناختی مطرح شده توسط ژان پیاژه به لحاظ کیفی با یکدیگر تفاوت دارند. مقصود از تفاوت

کیفی این است که دریافت کودک از خود و جهان و پیرامونش در مراحل مختلف رشد متفاوت است و مسلماً نحوه‌ی برخورد با مسایل و تعبیر و تفسیر آنها نیز به اشکال مختلف صورت می‌گیرد.

۲- هر یک از مراحل مختلف رشد شناختی، ساخت و عملکرد خاص خود را دارد. این به معنی آن است که تحول فکری همه‌ی کودکان با نظم معین و در زمان نسبتاً معین ظاهر می‌شود و کودک نمی‌تواند بدون طی مرحله پیشین به مرحله بعدی وارد شود.

۳- دامنه‌ی زمانی تحول شناختی از یک مرحله به مرحله‌ی دیگر به تناسب وضعیت درونی کودک و شرایط محیط خارج متفاوت است.

۴- پیاژه مراحل مختلف رشد کودک را با توجه به پژوهش‌های گسترده‌ای که زمینه‌ی شکل‌گیری مفاهیم مختلف شناختی مفاهیمی همچون مکان، فضا، زمان، علیت، عدد، قانون و ... انجام داده و همچنین با توجه به نحوه‌ی تخیل و زبان آموزی، رفتار و اخلاق کودک بیان کرده است.

منابع: پارسا محمد، روان‌شناسی رشد کودک و نوجوان، انتشارات بعثت، چاپ چهارم
سیف، کدیور و ...، روان‌شناسی رشد جمعی از نویسندگان، زمینه‌ی روان‌شناسی هیلگارد، جمعی از مترجمان، انتشارات تهران چاپ ششم
سیف علی اکبر، روان‌شناسی پرورشی

حمید فروغی، همراه گروه آسمان تعمیق تفکر بررسی دقیق تر پدیده ها با تفکر سیستمی

یک روز گرم تابستانی برای گفتگو با دوست عزیزم آقای حمید فروغی به

محل کار ایشان رفتم. حمید فروغی متولد یزد، بیست و پنج ساله که رشته‌های برق و ام.بی.ای را در دانشگاه صنعتی شریف به پایان برده. یکی از مهم‌ترین لحظات صحبت‌مان زمانی بود که دلیل دوریش را از آسمان پرسیدم و ایشان با هی هی.. گفتندشان احساسی را به من رساندند که از آن تنها گذر روزها و ثانیه‌ها، و زحمتی که تا اینجا برای گروه کشیده بودند می‌شد درک کرد.

گفت‌وگویی ما با پرسشی از علاقه‌ها و فعالیت‌های حمید آغاز شد.

در مورد علایق و فعالیت‌هایتان برای ما صحبت کنید.

در طول زمان، تغییرات زیادی داشته ولی اولین چیزی که علاقه داشتم در دبیرستان ریاضی بود. در دانشگاه در مقطع لیسانس به مدیریت علاقه‌مند شدم، دکتر مشایخی درسی داشت به اسم تحلیل دینامیک آنجا با مفاهیم مدیریت هم آشنا شدیم با تفکر

سیستمی هم آنجا آشنا شدیم و درس‌هایی را یاد گرفتیم که پایه‌ی تفکر سیستمی هستند. پس از پایان مدیریت به مردم‌شناسی علاقه‌مند شدم.

از کی و چطور شد که به گروه آسمان پیوستید و در طول زمان چه مراحل طی شد تا همراه گروه تا اینجا پیش بیایید؟

قبل از این که من با گروه آسمان آشنا بشوم، ما با دکتر مشایخی یک پروژه را آغاز کردیم که می‌خواستیم دو مفهوم تفکر سیستمی و اقتصاد خرد را آموزش بدهیم. اول هدف نماینده‌های مجلس بود تا بعدش که پیچیده‌تر شد بچه‌های سال آخر دبیرستان، دینامیک‌های موجود در اقتصاد را با توجه به عرضه و تقاضا، تفکر سیستمی، سیستم دینامیکس را یاد بدهیم. به همراه آقای وکیلی و دوستان دیگر دو سال روی درست کردن این نرم افزار آموزشی کار کردیم، سوال طرح کردیم، معما طرح کردیم. از روی همان‌ها دو مقاله ارایه کردیم کنفرانس سیستم دینامیک و.. که من آدمم بیرون چون علایقم تغییر کرد و رفتم سراغ کارهای دیگر تا اینکه همین امسال بود بابک(شاه‌منصوری) آمد پیشم و گفت که بچه‌ها هماهنگ شدیم و داریم روی چنین چیزی کار می‌کنیم و چند جلسه با هم صحبت کردیم که چه کار می‌شود کرد. بابک طرح اولیه‌ای را که داشت آورد که روی تفکر سیستمی چه کار می‌شود انجام داد و من نظرهایم را با او مطرح کردم. بعد بابک پیشش بردن کار را آغاز کرد. به من گفت که تو هم می‌توانی کمک کنی؟ و من گفتم در هر صورت می‌توانم در حدی که بلدم بیایم و آموزش بدهم. مطمئن نیستم اما فکر کنم اواخر

پاییز یا زمستان بود که بابک کار را با جدیت بیشتری ادامه داد.

این طور که من متوجه شدم یکی از مفهومی‌های پایه‌ای در گروه آسمان تفکر سیستمی است. آن را تعریف کنید.

یک طور تعریفی که می‌شود در مورد تفکر سیستمی کرد این است که دنیا را به صورت یک سری روابط خطی نبینیم که یک سری علت داریم و یک سری معلول. می‌گوییم که هر چیزی را شما در نظر بگیرید، هر پارامتری روی پارامتر دیگر اثر می‌گذارد و در طول زمان آن پارامتر اثرات عکس و اثرات متقابلی را متحمل می‌شود. در حقیقت دنبال پیدا کردن لوپ‌ها (حلقه‌ها) و فیدبک‌ها (بازخوردها) هستیم. یا به عبارت دیگر ما معتقد هستیم که دنیا از یک سری کل و سیستم تشکیل شده که این کل‌ها روابط متقابل بین متغیرها و رفتار یک سیستم را تعیین می‌کنند. با توجه به این کل‌ها و سیستم‌ها یک پژوهشگر تفکر سیستمی برای این که دنیا را و این که چرا چنین پدیده‌ای به وجود می‌آید بفهمد و درک کند باید سیستم‌ها را تشخیص بدهد و در طول زمان به پدیده‌ها نگاه کند و سیستم‌های دینامیکی را کشف کند.

ضرورت آموزش تفکر سیستمی در جوامع را بیان کنید.

اجازه بدهید ویژگی‌های تفکر سیستمی را بگوئیم، انتظار داریم کسی که با این مفهوم آشناست در دراز مدت فکر کن، فقط عوامل مقطعی یک پدیده را مورد توجه قرار ندهد، بلکه کمی زاویه‌ی دیدش را بزرگ‌تر بکند و اثر هر چیزی را در بازه‌های بلند مدت‌تر نگاه کند. کسانی که

خطی فکر می‌کنند به عواقب راه کوتاه مدت فکر نمی‌کنند. در کوتاه مدت سیستم بهبود پیدا می‌کند اما ممکن است در دراز مدت عواقب بدتری را به دنبال داشته باشد.

دیگر این که تفکر سیستمی باعث می‌شود آدم‌ها عمیق‌تر فکر کنند، به روابط بین پدیده‌ها بیشتر دقت کنند و درباره‌ی عواقب کوتاه مدت بررسی دقیق‌تری انجام بدهند و همچنین اگر داریم یک کار بلند مدت انجام می‌دهیم عواقبی دارد که برای رسیدن به هدف مجبوریم بپذیریم.

مثلا اگر از روز اول سیستمی فکر می‌کردیم و در درازمدت بررسی می‌کردیم و می‌فهمیدیم مصرف سوخت‌های فسیلی افزایش پیدا خواهد کرد و کشور دیگر توان ارایه‌ی یارانه را نخواهد داشت دچار مشکلات الان نمی‌شدیم که به سختی و با صرف هزینه‌ی بالا دست به کارهای دیگر بزنیم.

می‌خواهم لطف کنید و در این مورد بیشتر توضیح بدهید.

قاعدتا کسی که تفکر سیستمی دارد با تفکر عمیق‌تر متوجه می‌شود که عواقب اعمالش چیست. مثلا بحثی که شایع هست رفتارها و تضادهایی هست که بین آدم‌ها پیش می‌آید. روابط دوستی، کاری. کسانی که با این مفهوم آشنا نیستند تقصیرها را گردن دیگران می‌اندازند، فرافکنی می‌کنند، نظر دیگران رو نمی‌پذیرند و حاضر نیستند که اشتباهات خودشان را هم بپذیرند و چون دو طرف چنین تفکری دارند نمی‌توانند با هم صحبت کنند و مشکلاتشان را حل کنند.

اما کسانی که با تفکر سیستمی آشنا هستند به دنبال این هستند که ببینند چه سازوکاری باعث شده‌است که روابط بین این دو نفر مختل بشود. چه اتفاقی افتاده، چه روابطی این بین شکل گرفته، من چه رفتاری انجام دادم و او در برابرش چه عکس‌العملی انجام داده که ما با هم مشکل پیدا کردیم. من خودم مواردی را داشتم که با دوستان اختلاف پیدا کردم بعد نشستیم با خودم فکر کردم که چرا این مشکل پیش آمده و توانستم به اتفاقی که افتاده برسیم. من کاری کرده بودم که فرد مقابل برداشت اشتباه از کار من کرده بود و عکس‌العمل نشان داده بود و من از عکس‌العمل او برداشتی کرده بودم و همین‌طور ادامه پیدا کرده بود. به این شکل میتونیم مسائل پیرامون خودمون رو نگاه کنیم.

آیا خود شما در مورد تفکر سیستمی تحقیقاتی انجام داده‌اید؟

تحقیقات می‌توانند چند شکل باشند. یکی این که متدولوژی تفکر سیستمی یا آموزش آن است، مفاهیم تفکر سیستمی یا چه هست و برای هر مفهومی چه آموزش‌هایی باید داد که روی این‌ها کار کردیم و یک سری تحقیقات با استفاده از متدولوژی تفکر سیستمی و سیستم داینامیکس انجام دادیم. این که علل یک سری از مشکلات را بررسی کنیم و راهکار ارایه بدهیم. در این مورد من یک پروژه‌ی عملی انجام دادم که توی ایران خودرو بود. در مورد روش‌های فروش و مشکلاتی که ایجاد می‌شود. نتایجش را به آن‌ها اعلام کردیم و مقاله‌ای که در کنفرانس بین‌المللی سیستم داینامیکس امسال ارایه

کردیم. یک سری کارهای تئوری انجام دادیم در مورد چرخه‌های عمر سازمان‌ها و دینامیک حاکم بر آن‌ها. سازمان‌ها هم مثل انسان‌ها یک عمری دارند که از نوزادی شروع می‌شود، به بلوغ می‌رسند، کم‌کم بزرگسال می‌شوند و ممکن است فوت‌فوت بشوند و از بین بروند و ممکن است هم باقی بمانند و این که چه عواملی باعث می‌شود که سازمان‌ها از یک چرخه‌ی عمر به یک چرخه‌ی عمر دیگر بروند مهم است.

در پایان اگر گفتنی دیگری داری لطفا بگو.

حرف که زیاد هست. از دوستانی که در آسمان هستند تشکر می‌کنم. در این مدت که کنار آن‌ها بودم واقعا تجربه‌ی جالبی برایم بود؛ این که عده‌ای دور هم جمع می‌شوند و بدون این که اهداف مادی در کار باشد، وقت می‌گذارند برای یک سری اهداف بالاتر و تلاش می‌کنند و تلاش آن‌ها ارزشمند است. وقتی آدم توی یک هم‌چنین جمعی کار می‌کند احساس جدا شدن از زندگی روزمره را دارد، به یاد می‌آورد که یک سری اهداف و وظایف دیگر هم دارد. چنین چیزهایی خیلی کمک می‌کند که انسان جهت اصلی زندگی را فراموش نکند. تبریک می‌گویم به آسمان که توانسته است این جمع را دور خودش داشته باشد و امیدوارم این جمع سال‌های سال باقی بماند و من هم بتوانم کمک کنم.

ما هم امیدواریم که شما موفق باشید، موفق هم برگردید و در کنارتان باشیم.

گروه تفکر سیستمی

اعضا:

نوشین ولی بیگ، مریم زمانی، الناز آبشار
زهرا جلیلی، نجمه کیشانی و مهدی محمودی

موضوع فعالیت گروه:

بررسی مفهوم تفکر سیستمی، تهیه محتوای
آموزشی و شناسایی و الگوبرداری از تجربه
سایر کشورها

زمان تشکیل جلسات:

شنبه‌ها - ساعت ۵:۳۰ تا ۷

اعضای گروه تفکر سیستمی و ارزیابی هر
شنبه گردهم می‌آیند تا به بحث در مورد
روند پیشروی کارها و ارزیابی شیوه‌های
مطالعه و تقسیم کار بپردازند. تازه‌های این
گروه از اردیبهشت تا میانه‌ی مرداد ماه به
شکل خلاصه در زیر آمده‌است.

در نگاه به روند مثبت کاری گروه می‌توان
به آماده بودن لیست مهارت‌ها پیش از
زمان برنامه‌ریزی شده و کنترل لیست
تهیه‌شده به کمک مشاوران روان‌شناس
گروه، آقای دکتر بیرشک و آقای دکتر
محمدیان، اشاره کرد که در آینده به تایید
آقای دکتر مشایخی و خانم لیندا بوٹ
سویینی خواهد رسید.

بر اساس مشورت به‌عمل آمده با آقای
دکتر بیرشک و آقای دکتر محمدیان، که
در ماه گذشته صورت گرفت، تصمیم بر
این شد که برای آغاز، سنین ۹ تا ۱۱ سال
به عنوان گروه هدف در نظر گرفته شود، از

دلایل این انتخاب، می‌توان به قدرت
یادگیری بالاتر این گروه سنی و از آن رو
تسهیل ارزیابی شکل و نوع آموزش
کودکان اشاره کرد.

در مورد برنامه‌ریزی‌های آینده نیز با
متخصصین گروه کودک و نوجوان انستیتو
روان‌پزشکی همفکری‌هایی صورت گرفت،
که بر اساس آن مقرر گردید به مرور
گروه‌های سنی پایین‌تر از ۹ تا ۱۱ سال به
عنوان گروه‌های هدف بعدی در نظر گرفته
شوند و به‌صورت هم‌زمان مطالعه برای
چگونگی آموزش والدین به منظور اتخاذ
شکل رفتار مناسب با کودکان صورت گیرد
تا موجب تقویت روند آموزش گردد.

هم‌چنین در خصوص تقدم و تاخر آموزش
مهارت‌های رفتاری و مفاهیم پایه، نظر
متخصصین بر آموزش مهارت‌ها به‌صورت
موازی بود، زیرا که کودکان توانایی بالایی
برای یادگیری دارند و نیازی به بخش‌بندی
در آموزش نیست.

در خرداد ماه ۱۳۸۷ کارگاه فلسفه‌ی
داستان توسط آقای علی کلانتری
(دانشجوی دکترای فلسفه علم) برای
آشنایی بیشتر با چرایی آموزش غیر
مستقیم و جذابیت استفاده از داستان در
آموزش برگزار شد.

در جلساتی که از تاریخ ۸۷/۳/۴ به بعد
تشکیل شد متخصصین روان‌شناسی نیز به
گروه مطالعه و ارزیابی پیوستند.

در ادامه تصمیماتی که در جلسه‌ی مهمانی
تیرماه گرفته شده بود گروه تفکر سیستمی
به دو زیر گروه مهارت‌های رفتاری و
مفاهیم پایه تقسیم گردید، زیرگروه‌ها
هم‌زمان تشکیل جلسه می‌دهند و به
صورت موازی با هم همکاری دارند.

در تاریخ ۸۷/۳/۲۹ اعضای زیر گروه‌ها
انتخاب شدند و وظایف جدیدتری به اعضا
محول گردید.

با هماهنگی‌های انجام شده کتاب‌های
مورد نظر در لیست گروه، تهیه و در
شهریور ماه جهت مطالعه بین اعضا تکثیر
و توزیع خواهد شد.

زیرگروه مهارت‌های رفتاری با استفاده از
مقالاتی که مورد بررسی قرار داده بود
بازی‌هایی را برای آزمایش در گروه ارایه
نمود، مقرر شد زیرگروه مفاهیم پایه نیز
مقالاتی را برای اعضا ارائه نماید.

فعالیت‌های آینده‌ی گروه شامل تهیه طرح
درس برای مهارت‌ها و تدارک مثال،
ضرب‌المثل و نمونه‌ی بازی و داستان برای
انتقال مناسب‌تر هر مهارت می‌باشد.

در دو هفته‌ی پایان مرداد ماه نیز
اتفاق‌های مهم افتاد.

گروه مهارت‌های رفتاری با استفاده از
لیست اولیه‌ی مهارت‌ها، کار مطالعه‌ی خود
را در زمینه‌ی تکمیل لیست و ارایه‌ی
تعریف هر یک از سرفصل‌ها، با مراجعه به
پایگاه‌های اطلاعاتی آغاز نمود.

هم‌چنین گروه، تعاریف مربوط به هر یک
از سرفصل‌های مهارت‌ها را استخراج
نموده است. با کمک گرفتن از مقالات به
دست آمده در این زمینه سرفصل‌ها و
تعاریف آن تکمیل و ارایه خواهد شد.

مطالبی نیز در خصوص توانایی
دانش‌آموزان جهت کسب مهارت تفکر
سیستمی در دوره‌های مختلف تحصیلی و
انتظاری که از آن‌ها می‌رود به دست آمده
که به عنوان مطالب تکمیلی به لیست
مهارت‌ها اضافه می‌شود.

این گروه هم‌زمان و به صورت موازی به
جست‌وجو در مورد بازی‌ها و داستان‌ها
می‌پردازد. نتیجه این جست‌وجوها چند
بازی برای برای آموزش تفکر سیستمی به
کودکان است که گروه در حال ترجمه و
خلاصه نمودن آن‌ها است.

در پایان با توجه به لیست مهارت‌ها و مشخصات بازی‌ها و با استفاده از نظرات افراد متخصص، بازی‌ها و داستان‌های مناسب انتخاب می‌شوند.

در ادامه اتفاق مهم دیگری که افتاد درآمدن نمونه‌ی سه بازی گروهی برای بچه‌ها است که کمک می‌کند آن‌ها مهارت‌های رفتاری تفکر سیستمی را یاد بگیرند. قالب این بازی‌ها گروهی است، مجموعه‌ای از بچه‌ها درون بازی شرکت می‌کنند، بازی مرحله به مرحله ادامه پیدا می‌کند و در هر مرحله کودکان با یک سری از مفاهیم تفکر سیستمی آشنا می‌شوند.

گروه اجرایی

اعضا:

ناصر براتی، علی مقتدری، آروین آشفته، حسین علاقمندان، آروین آشفته

موضوع فعالیت گروه:

فعالیت‌هایی در زمینه جذب منابع مالی، ارتباطات با نهادهای همکار و زمینه‌سازی فعالیت‌های سایر گروه‌ها

زمان تشکیل جلسات:

دوشنبه‌ها ساعت ۵ تا ۷ عصر

گروه اجرایی با هدف پشتیبانی و مدیریت گروه‌های مختلف کار خود را آغاز کرده و در جلسیهایی که تا کنون برگزار شده درباره‌ی سرفصل‌های زیر برنامه‌ریزی‌هایی به انجام رسیده:

شرح وظیفه‌های گروه‌های مختلف / طراحی وبسایت، بروشور و کاتالوگ جذب نیروی اجرایی برای داشتن توان بیشتر / تبدیل کردن گروه آسمان از شکل اکنون آن به یک هسته‌ی پژوهشی / آماده کردن بسته‌ی مسئولیت‌های اجتماعی سازمان‌ها و بنگاه‌های اقتصادی / برنامه‌ریزی جهت برگزاری جلسه‌ی رسمی آغازین پروژه / برنامه‌ی جذب سرمایه / بحث تدوین تفاهم‌نامه‌ی همکاری با نهادها و سازمان‌هایی که زمینه‌های کاری شبیه به گروه آسمان دارند

اعضا:

مرجان طرفه‌نژاد، ستاره دهنوی، بهار آقاشیری، علی بهرام، آدین آشفته، فاطمه توکلی

موضوع فعالیت گروه:

مستندسازی فعالیت‌های انجام‌شده، تحت قالب یک خبرنامه داخلی و گزارشی از رخدادهای هر ماه

زمان تشکیل جلسات:

چهارشنبه‌ها ساعت ۵ تا ۷ عصر

گروه خبرنامه

• مهمان گروه

نخستین جلسه‌ی آموزشی گروه خبرنامه روز پنج‌شنبه ۱۳۸۷/۰۵/۳۱ با آمدن یک مهمان محترم شکل گرفت. خانم نفیسه زارع‌کهن (کارشناس ارشد روزنامه نگاری و ارتباطات و عضو هیات تحریریه شهروند امروز) که به درخواست بچه‌های خبرنامه تشریف آورده بودند، در این جلسه درباره‌ی عناصر، ارزش، آغاز و تنظیم خبر و گزارش برای گروه صحبت کردند. بچه‌های خبرنامه پرسش‌های خودشان را از خانم زارع‌کهن پرسیدند و ایشان نیز با چیرگی که به موضوع خبر و خبرنامه داشتند به آن‌ها پاسخ دادند.

عمومی

روز دوشنبه ۸۷/۴/۲۴ جلسه‌ای با حضور تمام زیرگروه‌های فعال آسمان برگزار شد. در این جلسه از آقای فروغی یکی از اعضای پرتلاش گروه تفکر سیستمی که به دلیل ادامه‌ی تحصیل نمی‌توانند به همکاری نزدیک خود با گروه ادامه دهند تقدیر به عمل آمد. همچنین نظرات مشاوران عالی مرتبط با گروه، در مورد مسیر طی شده از گذشته تا به امروز اعلام شد. درباره‌ی ساختار جدید کار گروه‌ها و چگونگی ادامه‌ی کار صحبت شد. بر اساس این ساختار جدید در چارچوب گروه‌ها دگرگونی‌هایی ایجاد می‌شود. از جمله این دگرگونی‌ها انتخاب یک سرپرست و هماهنگ‌کننده برای هر یک از گروه‌ها است. سرپرست خروجی‌های کوتاه مدت گروه را ارزیابی کرده و نتیجه را با گروه در میان می‌گذارد تا در صورت نیاز کامل‌تر شوند.

علاوه بر این که اشکال‌های نبودن گردش داده‌ها در گروه بیان شد، قرار بر این شد که داده‌ها به شکل بازتری در میان گروه‌های گوناگون گردش داشته باشد تا همه‌ی اعضا بتوانند آگاهی خود را بیشتر کنند. بنابراین وبسایت، خبرنامه، یک گروه شبکه‌ای مورد استفاده قرار خواهند گرفت. همچنین یک ساختار مناسب برای بایگانی داده‌ها و مستندسازی کامل‌تر آن‌ها به دست می‌آید. برای بهتر آگاه بودن افراد از پیشرفت کار نظر جمع بر این بود که هدف‌های کوتاه‌مدت در دوره‌های نزدیک‌تری بیان شوند. همچنین فعالیت‌های فوق‌برنامه برای ارتباط بیشتر افراد گروه با یک‌دیگر برنامه‌ریزی شوند.

نقاشی، مجلات، دانستنی‌ها و تازه‌های کتاب راه‌اندازی شده است.

www.nonahal.com

انواع اسباب بازی‌های آموزشی برای منزل و مدرسه‌ی کودکان در سایت واقع شده در آدرس زیر قابل یافتن است.

<http://creativeteacher.com>

در "BRIOTOY" می‌توانید انواع اسباب‌بازی‌های چوبی را یافته و حتی به صورت آن لاین با آن‌ها بازی کنید.

<http://www.briotoy.com/>

معرفی بازی

آبا تا به حال کوچولویان به خانه‌ی بازی کودک برده‌اید؟

خانه‌ی بازی کودک که بهشت بچه‌ها است؛ مکانی کوچک‌تر از شهربازی است با اسباب‌بازی‌های بادی و تفریحی. خانه‌ی بازی، مهدکودک نیست، بلکه مکانی است تا بچه‌ها لحظاتی را در آن‌جا بازی کنند. البته ضمن بازی، مربی نکات ورزشی و آموزشی را هم به کودک می‌گوید. خانه‌های بازی این فرصت را به خانواده‌ها می‌دهد تا با یک تیر دو نشان بزنند؛ زمانی که آن‌ها ناچار هستند ساعاتی کودکان ۳ تا ۷ سال خود را تنها بگذارند و فردی را هم برای نگهداری ندارند، می‌توانند کودک خود را به خانه‌ی بازی ببرند تا هم بچه‌ها سرگرم شوند و هم خانواده‌ها به کار خود برسند.

www.badisaz.ir
www.badisaz.com

سال‌های زندگی کودکان می‌توان به آن‌ها آموخت که انسان‌هایی توانمند و منحصر به فرد هستند. می‌توان به کودکان آموخت برای داشتن یک زندگی شاد و پر از موفقیت، تمام امکانات لازم و مورد نیاز را در درون خود دارند.

معرفی نرم افزار

نرم‌افزار هوشمند کودک آراین

لوح هوشمند کودک «آراین»، نرم‌افزاری است برای ارایه‌ی تمامی آموزش‌های مورد نیاز یک کودک ۳ تا ۷ سال که از شیوه‌های متنوع و در عین حال سرگرم‌کننده بهره گرفته است.

از جمله ویژگی‌های نرم‌افزار، آموزش با نام کودک، تیریک مناسبت‌های مختلف مانند «روز تولد کودک، فرا رسیدن جشن نوروز، روز جهانی کودک و غیره»، تشویق کودک، گزینه‌های هوشمند جهت سنجش میزان یادگیری کودک و فعال شدن نرم‌افزار در ساعات دلخواه است.

معرفی سایت

سایت نونهال با بخش‌های مختلف لطیفه، نیایش، ضرب المثل، ترانه، نقاشی و ... یکی از بزرگ‌ترین سایت‌های کودک ایرانی است. سایت نونهال سال ۸۴ با بخش‌های مختلف نیایش، لطیفه، ضرب‌المثل، ترانه،

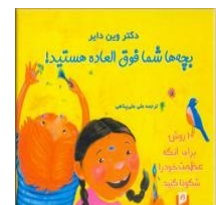
آموزش تفکر به کودکان

مترجم: مسعود صفایی مقدم - افسانه نجاریان
ناشر: ریش
سال انتشار: ۱۳۸۵

درست فکر کردن پیش‌نیاز اساسی ورود به حیات عقلانی و اخلاقی است. ترویج اخلاق و عقلانیت بدون آموزش تفکر امکان پذیر نیست. برخلاف باور نسبتاً رایج، کودکان می‌توانند اصول و شیوه‌های صحیح تفکر را بیاموزند و این نیاز اساسی امروز جامعه‌ی ماست. این کتاب دربی دستیابی به چگونگی بارور کردن مهارت‌های فکری کودکان است.

بچه‌ها فوق العاده هستید!

نویسنده: وین دایر
مترجم: علی علی پناهی
ناشر: آسیم
سال انتشار: ۱۳۸۶

دکتر وین دایر متخصص روان‌شناسی، صاحب آثاری چون «قدرت اراده» و «معنویت» می‌باشد. وی از کتاب ارزشمند خود به نام «ده رمز موفقیت و آرامش درون»، نکات مهمی را برگرفته و در این کتاب برای کودکان به رشته تحریر درآورده است. وی معتقد است از همان نخستین

